

Представяме наградено есе от конкурса «Николай Лилив» стр. 19.

* Ревюта на книги от Джейн Остин - стр. 3. Разказ от **Филип Атанасов** – с. 4.

* Изявени ученици – рисунки на **Йоан Зарков** 9. клас – стр. 10.

*Интервю с **Мартин Лазаров** – пианист – 9.клас – стр. 7.

Добро ми е... брой 2 (18)

Литературна страничка – 17. стр. Преводи и мъки... 😊

*** Среща с госпожа **Антония Кръстева** - стр. 15

Неусетно наближихме най-големия училищен празник – 24. май. Пролетта дойде и вече се радваме на по-топлите дни, на по-прохладните сутрини, които ни зареждат с бодрост и оптимизъм.

Новият брой на „Лошо ми е“ в някаква степен е и пожелание за попътен вятър към випуск 2025, който съвсем скоро напусна бреговете на 32-ро и ще се влее в океана на друг тип учение и работа.

По този повод отразяваме и част от техните изяви – постановка „12 години“, свързана с училищния живот, интервю с госпожа Антония Кръстева – дългогодишен преподавател по БЕЛ. Тя е сред най-опитните и авторитетни учители, сред онези учители, които себеотдайно работят с по-млади колеги – стажанти студенти, които правят първите си стъпки в учителската професия. Автор е на отделни помагала, които са необходими за пълноценната подготовка по български език и литература. Нейна е и идеята за спектакъла на зрелостниците.

Друг обичан преподавател – маестро Александър Митев – който е сред по-младите попълнения на преподавателския екип, отскоро поел ръководството на един от най-авторитетните изпълнителски състави у нас – „Хор на софийските момчета“. Та по негова молба поместваме есе, написано за някои от музикалните стилове.

Наскоро се проведе дебат, обсъждащ ролята на литературата в средното училище, а и в съвременния свят

въобще. По този повод предлагаме някои по-различни визии за отделни творби – Джейн Остин. Съпоставка на два превода на едно великолепно стихотворение на Байрон. Разни фрагменти из ученическите тетрадки.

Поместили сме и отличеното есе от конкурса „Николай Лилиев“ на **Виктория Митова** (II. В), с преподавател – госпожа **Елена Христова**.

Друго есе, разкриващо чистотата на патриотичното чувство също сме сметнали за интересен текст, резониращо на сложното време, в което живеем. Да, ние сме част от Европа, но и имаме своя национална принадлежност. А някога, когато се е зараждала идеята за Европейския съюз, една от идеите е да се съхрани национално специфичното за всеки отделен народ.

Също така можете да проетет и стихотворения от **Аги**, която вече е в друго училище, но и на **Ксения**, която е при нас!

Та...приятно четене! 😊

Редколегията на „**Лобо ми е...**“

Женската сила и нежност в творчеството на Джейн Остин

Творчеството на Джейн Остин е ключово за епохата на Романтизма. Чрез множеството си произведения като „Гордост и предразсъдъци“, „Разум и чувства“, „Ема“ и „Въздействие“, авторката ни представя един свят, в който главна героиня е обикновено борбена и твърдоглава жена, която обаче използва своята вродена нежност, за да изразява мнението си на теми, които по онова време са били засягани само от мъже. Героините Елизабет Бенет, сестрите Дашуд, Ема Удхаус и Ан Елиът са идеален пример за изтъкнат феминизъм, който не се отнася до омраза към мъжете, а към това да покажат, че жената е толкова красива отвътре, колкото и отвън.

Благодарение на тези световни класики, идеите за феминизма и женствената нежност остават актуални за векове напред. Пример за това е романът на Луиза Мей Олкът „Малки жени“, публикуван през 1868 – 55 години след „Гордост и предразсъдъци.“ Макар и съдържанието на двата романа да е различно, идеята остава една – да докажат, че една жена е много повече от красива обвивка, а чрез нежността си може да покори света.

Не случайно включвам и думите на Джо Марч от филма „Малки жени“ – „Жените имат ум и имат душа, както и сърца. Те имат амбиция и имат талант, както и само красота. Писна ми от хората, които казват, че любовта е всичко, за което една жена е годна.“ Така творчеството на Джейн Остин остава не само литературно наследство, но и вдъхновение за поколения жени, които търсят своя глас и място в света.

Мия Росито; 9 Е клас

Дупката

от **Филип Атанасов** зрелостник от 12. А. клас

Аз живея в една Дупка. Опитвам се да крепя тази Дупка с две напречни греди, но пръстта все ме зарива – идеи, мисли и чужди мнения се сипят отгоре и заплашват да застрашат крехката ѝ конструкция. Понякога други се опитват да влязат в моята Дупка, да подредят хаоса вътре, но моята Дупка си е моя – моят свят, моят безпорядък, моите страхове и мечти. Иронично е, че докато пазя своята Дупка, често ровя из чуждите – уж любопитство, а всъщност опит да намеря нещо, което липсва в моята.

Дупките на другите винаги изглеждат по-подредени, по-дълбоки или поне по-смислени. Някои са дълбали с години, превръщайки ги в Катедрали на мисълта, докато други са ги оставили да се превърнат в тесни и мрачни тунели. Но всички си приличат в едно – те са лабиринти, в които се крие цялата същност на човека...

Моята Дупка обаче е хаос. И все пак, Тя е моето убежище. Защото Дупката е не само моя, тя съм аз – с всичките ми несъвършенства, с моето търсене, с моята ирония. И може би точно това ѝ придава смисъл.

А истината е, че Дупката не е мое убежище. Тя е моят капан. Не аз я пазя, а тя ме държи в плен. Тя ме покрива с пръст – бавно, методично, сякаш някой копае гроба ми, а аз стоя вътре и му подавам лопата. И все пак се ослушвам – дали ще чуя ехото на другите Дупки, дали някой ще надникне в моята и ще остави следа. Но каква следа може да остави човек в пръстта, освен отпечатъка на едно...

...изчезнало присъствие?

Ние сме просто едни жалки Дупки, издълбани в земята. Пълни със страхове, желания, смях и тишина. И когато времето си свърши работата, земята ще се срути, гредите ще се счупят, и нашите Дупки ще станат просто празнини – без форма, без смисъл, без име. Но може би в това е красотата – че някой ден Дупките ни ще се слеят в една огромна бездна, която няма да пита...

...нито кой си бил

...нито какво си оставил

И накрая ще се слеем с тишината!

М И Р

Какво е истинският мир и заслужава ли той награда? Нобеловата награда за мир, създадена през 1901 г., има за цел да отличи личности и организации, които активно работят за опазването на мира, разрешаването на конфликти или зачитането на човешките права. Но дали едно отличие е достатъчно, за да измери стойността на тези усилия?

Историята на наградата е изпълнена с противоречия. Често носителите са поставяни под лупа – например политически лидери, които в определени моменти водят войни, след това биват наградени за миротворчески действия. Въпреки това, наградата играе ключова роля в привличането на вниманието към значими каузи. Мартин Лутър Кинг, Майка Тереза и Малала Юсафзай са само някои от имената, които ни напомнят, че истинският мир е процес, а не момент.

Всъщност, може би най-голямата стойност на Нобеловата награда за мир не е самата награда, а възможността да вдъхновява. Да показва, че дори в най-тъмните времена има хора, които се борят за справедливост и разбирателство. Накрая, въпросът остава: дали наградата ни води към мир или само ни напомня колко сме далеч от него?

Мия Росито; 9 Е клас

И в двата текста се говори за красив женски образ, но има разлика в разбирането му. В първия текст жената е представена като единствена и ненадмината. Във втория текст обаче, тя многократно е сравнена с нож, което значи, че е единствената, която може да ти даде смъртта. В първия откъс е чиста и добра душа, докато във втория е точно обратното. Там е показана тъмната страна на нежния пол, от която вероятно хората изпитват страх.

Изабела Боянова – 9. Е

Сгрешено четене

She walks in beauty like the knife

по Байрон

Тя иде като нож красива

Във нощ под лунен небосвод,

Лъчи и сенки се преливат,

Стомана, прах и въглерод,

Графит и диамант проблясват в сиво,

Тя не върви, тя реже в ход.

Да влюбва е дошла и да убива

Като луна студена, остра като стих,

След нея няма мъртви, няма живи,

Тя иде като нож красива,

Тя иде като нож красива,

Как искам аз да съм убит.

(Георги Господинов - превод)

Тя иде като нощ красива

със чисти звездни небеса.

В лика ѝ лъч и мрак разкриват

най-нежните си чудеса;

не като ден лъчи разлива —

като предутринна роса.

Ако отнемем от лъчите,

ще се загуби чарът прост,

който изгрява във очите

изпод къдрици-абанос,

където често пъти скрит е

невинен порив, мил въпрос.

И кротки, но красноречиви

по устните и по челото

се гонят блясъците живи

на дух, отдаден на доброто,

на чувства и на ум, щастливи

в единството си с Естеството.

(Евгения Панчева - превод)

**Задача за учениците от деветите класове по литература беше да сравнят двата превода.*

Малкото и голямото в образа на Гъливер

В първите две части от романа „Пътешествията на Гъливер“ героят обръща ролите си в различните светове. Когато отива при лилипутите, където той е великан сред тях, той бива вързан и държан в плен. Авторът описва малките същества като агресивни и манипулативни, но все пак безобидни. За разлика от това, когато попада при великаните Гъливер се страхува, че с една стъпка ще го убият. Когато осъзнава, че всъщност грамаданите не му желаят зло, а гледат на него като играчка. В този сюжет двете състояния са пълни противоположности, не само заради ръста си, но и заради отношението си. С този важен компонент авторът се опитва да покаже своето недоволство към днешното общество и техните морални ценности. Защото Гъливер независимо от заобикалящите го хора и ситуациите, в които попада, той остава човечен.

Жанет Ангелова – 9. Е. клас

Интервю с Мартин Лазаров от 9. А. клас

Днес, в специалното студио на 32-ро училище за интервюта (в коридора), ни гостува една много специална личност, която най-вероятно сте виждали в училище, но никога не сте предполагали с какво се занимава. Пианистът пред мен свири Бетовен като носител на най-голямата награда Grand Prize от конкурса Vivapiano 2022, печелил е и награди от конкурсите Orbetello в Италия и Franz Liszt Center в Испания и е курсист при професор Людмил Ангелов в НБУ. С удоволствие ви представям „Софийския Моцарт“, „Клавишния касарин“ или, по-просто казано – Мартин Лазаров.

МЛ: Здравей, Йоана, и отново благодаря за поканата!

Й: Няма проблем. Предлагам ти да преминем направо към въпросите. Ще можеш ли да разкажеш малко повече за това откога е интересът ти към музиката?

МЛ: Ами, музиката е неразделна част от живота ми, откакто се помня. Винаги ми е била интересна, дори когато не съм имал представа, че ще се занимавам с нея в бъдеще.

Й: Звучи интригуващо. А защо точно избра пиано, а не някой друг инструмент?

МЛ: Когато бях малък, много обичах да си играя с една детска йоника, която стана причината да кажа: „Искам да свиря на пиано!“

Й: Също е интересно да споделиш как си станал ученик на Людмил Ангелов? Какво е изживяването да се учиш от един от най-големите в света?

МЛ: С маестрото ме запозна турският пианист и негов ученик Доач Бездюз. След едно прослушване от страна на Людмил Ангелов, той реши, че трябва да бъде негов ученик – и така започна всичко. Винаги, когато съм на урок или дори концерт на моя учител, се старая да слушам и да запомням колкото се може повече от него, и наистина много оценявам възможността да се уча от него.

Й: Кои автори предпочиташ от класическата музика – Шопен, Бах, Бетовен? Кои са любимите ти музиканти – изпълнители?

МЛ: Много обичам епохата на Романтизма, тъй като тя е изключително разнообразна и пълна с емоция. Затова много любими са ми Рахманинов, Лист, Шопен, а и не само. Що се отнася до пианисти – любими са ми Евгени Кисин, Владимир Хоровиц, Марта Аргерич, Юджа Уанг и Даниил Трифонов.

Й: Как класическата музика оказва влияние върху ученето в гимназията?

МЛ: Доста е трудно понякога да съчетавааш двете неща, но ако се наложи да избирам между това да уча или да свиря – винаги избирам второто.

Й: А мислил ли си някога да се откажеш и да забравиш за пианото? Как си излязъл от този период?

МЛ: Доста пъти, когато ми е било трудно,

съм се замислял дали пианото е наистина за мен. Но след това си напомням, че няма как да постигнеш резултат, ако не преминеш първо през трудности.

Й: Ти си любител и на четенето, нали? Намиращ ли общо между литературата и музиката? Между нотите и буквите?

МЛ: Между тях има повече общо, отколкото хората си мислят. В музиката също има фрази, изречения, запетаи и най-вече – и двете се стараят да разкажат някаква история.

Й: Идват ли приятели/съученици често на концертите ти?

МЛ: Някои от приятелите ми също свирят и участват в концертите, в които и аз, така че – да.

Й: И накрая – най-екзистенциалният въпрос. Ако имаше суперсила, каква щеше да бъде тя?

-МЛ: Или да летя, или да чета мисли – но второто бих използвал по-скоро срещу другите.

-Й: Хитро. Добре, Мартине, благодаря за участието ти!

МЛ: За мен беше удоволствие!

Йоана Янчева – 9. А. клас

Когато те няма

Днес теб те нямаше,
 дори не ми каза.
 Дали не бягаше,
 дали не намаза.
 Всеки ден бях с теб,
 моя по чин съсед.
 Седях си там в час сама,
 без твоята красота.
 Не че ме забрави
 или изостави,
 просто те няма
 тук при мен сега.
 Всеки час скучая
 и пиша тук това.
 Ще призная
 честни слова:
 Като те няма тук,
 тъжа сама напук,
 със тих звук
 като памук.
 Празен е столът ти тук
 до мен целия ден.
 Без теб
 сега
 изпитвам празнота

и просто грозота.

Без

теб.

Еми Пàрис

Тате има един брат,

аз чичо прекрасен.

Името му като на цвят,

но доста безстрашен.

Радвах му се аз бая,

докато приспиваше ме в покой,

над мен той бдя.

Донесе ми две цветя,

красиви като пролетта,

радостни като света.

Днес се е родил той

и донесъл усмивки безброй.

Моят чичо любим,

не защото имам един,

а защото е тук до мен

Когато се нуждая всеки ден!

Еми Пàрис

АГИ

Йоан Зарков 9.б клас

Писмо до критиците на импресионизма*

Уважаеми господа, скъпи, добре де, може би не толкова скъпи мои критици, обръщайки се към Вас, вероятно ще прозвуча грубо, обидно, нетактично, бунтарски, но все пак аз – като представител на самото въплъщение на този така подценяван стил, а именно импресионизма, съм длъжна доколкото е възможно да го защита, да го спася от петната, пълни с омраза и неразбирателство, както от Ваша страна, така и от страната на цялото наше, затворено за новостите, консервативно съвремие.

Ще Ви попитам как е възможно да клеветите, да отхвърляте, да заклепавате този толкова близък до нашата човешка природа стил при положение, че ние не правим нищо повече от изобразяване на нашата реалност, на нашия свят, на нашата действителност точно такава, каквато е тя самата. Нима бихте нарекли това действие за вулгарно, за застрашаващо изкуството, че дори и цялото човечество посегателство? Толкова ли е неприемлива реалността? Толкова ли Ви плаши и Ви наранява вътрешно? Разбира се, че отговорът на тези въпроси е отрицателен, тъй като импресионизмът е това, което всъщност е светът – точно това, което виждаме – както аз, така и Вие, но дори е и нещо повече – ние изразяваме цялото това човешко впечатление от абсолютно всичко видимо – че какво лошо има в това? Светът никога не е живял в библейските писания и сцени, че хората, бягайки навярно от неизбежната човешка, природна, вселенска действителност, да се утешават, страдайки, чувствайки носталгия по нещо, на което абсолютно никога не са били, а и няма да бъдат свидетели, че да ги изобразяват и рисуват – така всеизвестните ни шедьоври, основани на библейска тематика. Докога светът и изкуството ни ще тъжат и ще прежалват миналото, от което никога повече няма да бъдат част? Та нали затова е наречено „МИНАЛО“?

И сега не ме разбирайте погрешно – аз дълбоко се прекланям пред въображението, красотата, съвършенството, изяществото на досегашното изкуство, възхваляващо и издигащо в култ постиженията на Античността във всичките ѝ аспекти на нашия живот, както и постиженията на Средновековието, и по-конкретно на църквата. Всички тези гениални проявления на човешкото въображение, ум и душа, превърнати от художниците в шедьоври, са напълно достойни за почести, уважение и хвалебствия – това е безспорно, само дето цялото това отминало майсторство няма връзка с настоящето, с нашата реалност. Импресионизмът попълва и запълва точно тази ниша, тази наша

**Част от Проекта по музика, зададен от м-ро Александър Митев – учител и диригент*

изначална нужда да бъдем тук и сега – в настоящето, да запечатаме точно един конкретен мимолетен, толкова бързо изчезващ от очите ни момент, който точно поради това е безкрайно истински. Импресионизмът е възхваляване на самата истина, тази пред очите ни, което значително затруднява нейното изкривяване, субективността ѝ, тя е сякаш спасена от многобройните хорски мнения и интерпретации, в което е истинската ѝ красота, величие и надмощие над останалите, потънали в скръб и опиянение по миналото стилове. Импресионизмът дори надхвърля пределите на понятието „стил“ – той е вик срещу застиналото, срещу академичните правила, срещу светските обичайни обществени порядки, срещу тези, ограничаващи въздуха рамки, между които, хора като Вас се опитват да заключат живота. Нима е престъпление възможността, желанието и способността да уловиш и без това бързо отлитащия миг? Един единствен миг, който иначе ще изчезне завинаги.

В днешно време с появяването и развитието на индустриалната революция и особено възникването на явлението фотография, всички ние живеем на бързи обороти, щастия и нещастия ни спохождат, връхлитат ни, без дори да се замислим за тях, без дори да ги почувстваме – ние дори не ги ценим. С наличието на толкова много бързина, напрежение, направо задушаване, потискане от новия съвременен елит, просто е неизбежно движения – революционни – не само в изкуството във всичките му форми, но и в самия живот, такова каквото е импресионизмът да не се родят, тъкмо като света има нужда не просто от онова запечатване за вечността на конкретен момент, каквото прави фотографията, а от нещо повече – ние отчаяно се нуждаем от това да почувстваме момента, да си го представим, да го усетим чрез всичките ни пет сетива, да ни разтърси, да ни озари, да ни развълнува, да ни накара да се слеем в едно с този вече отминал момент – да го почувстваме още веднъж, да го оценим наново и да вземем на тази база решения за бъдещето ни трезво. И дори художниците импресионисти, пресъздавайки отново точно този момент, те го чувстват отново, виждат го още един път, преоткриват красотата в него отново, но и нещо повече – чрез целия процес на самото рисуване те имат шанса да усетят света в повече дълбочина, докосват се до по-голямо количество от истината – истината за света. Нима Вие отричате истината, точно тази истина – черно на бяло, такава, каквато е? Ако това е така, подозирам, че Вие изобищо не цените живота, не вниквате и

за секунда в неговия смисъл – колко жалко, сякаш сте живеели напразно.

Но за щастие това може да се промени, погледнете ли през очите на творецът, изобразяващ реалността – импресионизма. Да вземем за пример моята небрежна картина, наскоро творена – небрежна, защото забързаният ни свят, колкото и бавно да рисувам, не позволява такова изпипване на детайлите. В рисунката ми отсъства съвършенството, точността, симетрията, рационалността, логичността – повечето от тези детайлни компоненти, дори не присъстват и в природата – неприсъщи са ѝ, следователно шарките цвят, багрите от нюанси от цялата палитра на цветовете на природата, сенките, следващи неуморно предметите от реалността, светлосенките по обектите, самият спектър на светлината – всичко това, изразяващо действителността, изглежда много по-достоверно, много по-истинско, много по-реалистично, значително много по-близко до това, което самото човешко око би видяло, отколкото поставената от човечеството логичност в изкуството. Детайлност, понякога изключително разтърсваща цялата атмосфера на картина, но и сякаш несъответстваща на реалността.

Дори изключително лошото късоголедство на водача на импресионизма – Клод Моне, макар и доста влошено с напредването на възрастта му, му позволява, макар и виждайки света еквивалентно на това да виждаш просто петна с цветове по някакви случайни, лишени от образност и детайлност силуети, макар и по този начин той успява да създаде шедьоври, оставили своя отпечатък във вечността, запазили си достойно своето почетно място в света на изкуството на цялото човечество.

Та, да се върнем на моята рисунка – с бегли тънки щрихи, потъмни, не толкова отрязани и отсечени, клонящи към студената гама цветове, наличието на спохождащата ни вечно наша сянка, изстиваща бавно по грапавата повърхност на земята, фонът – красивият и пъстър фон, проникващ и измежду най-малката пролука, красотата в паралел с грозотата на онези пусти великани – сивите, навяващи ни онова тягостно в сърцата ни чувство – панелките – с пробити дробове, но в очите им (прозорците) озаряващи хоризонта със светлини, с лъчи надежди, там отвътре трепка живот. В тази картина, изобразяваща „Импресия от сивия цвят“ ще различите черния силует на човек, кракът му потънал в смес от кал и сняг – мръсно бяло, като омърсена истина. Ще ви направят впечатление блоковете, като саркофази, наредени с военна прецизност – всеки един и същ, всеки е различна тъга, те са като усмивки на мъртви. Въздухът не

просто се вижда – той се усеща тежък, но не от смог – от безмълвие е. Светлината е сякаш разлята по стените на блоковете, сякаш слънцето се е отчаяло да свети там. Вратите на входовете – усти, забравили да говорят. Усещате миризмата на влага, желязо и бетон, на поколения, чакали до живот – нещо. И всичко е така мрачно, но и някак красиво – нереално, нали? И аз – художничката, стоя точно в този момент пред тази пустота, гледайки я с милост, рисувайки болката, живота, завит в одеяло от бетон. Ще ме излъжете, ако кажете, че не си представихте този пейзаж пред очите си точно в този момент, кажете ми, че нищичко не почувствахте, че нищо не уловихте от този тъй сив, мрачен, почти непрогледен момент. Зная, че ще ме излъжете – именно това е импресионизмът – понякога ти е трудно да повярваш на очите си, да им се довериш, но навътре дълбоко в себе си знаеш, че това е истината – това е реалността, такъв е нашият свят.

След това писмо как да не се потопиш надълбоко в дебрите на този, отразяващ всеобхватно всичко и всеки, стил? Всичко това, което писах досега е „Импресионизмът през моите очи“, но не само през моите, не е както в красотата, където всичко с право е толкова относително и субективно, толкова, че понякога си струва да си запазим своето мнение за себе си, без да го изричаме на глас, но при импресионизма не е така – всичко е това, което е – така както аз гледам на импресионизма, точно така и Вие ще прогледнете, стига да му дадете един единствен шанс .

Яна Иванова, 9е клас

Госпожа Антония Кръстева: Учител, който вдъхновява

Когато говорим за учителите, които оставят следа, трудно можем да пропуснем госпожа Антония Кръстева – личност с богата култура, дългогодишен опит и неподправена любов към своята професия. Вече повече от 15 години тя преподава в 32 СУИЧЕ „Св. Климент Охридски“, оставяйки траен отпечатък върху поколения ученици.

В интервюто, което проведохме с нея, тя откровено сподели, че в годините, когато е завършила „Софийския университет“, не е предполагала, че пътят ѝ ще я отведе в класната стая. „Тогава възможностите за реализация бяха ограничени. Никога не съм мислила, че ще стана учител,“ казва тя. Първоначално е искала да бъде журналист, но съпругът ѝ – спортният журналист Николай Кръстев, вече е бил в тази сфера. Изборът ѝ обаче се оказва съдбоносен. „Не съжалявам за решението си. С времето обикнах професията и осъзнах, че тя ми носи истинско удовлетворение.“

Един от ключовите принципи, които госпожа Кръстева споделя, е

взаимното уважение. „За да те уважават учениците, трябва първо ти да ги уважаваши,“ категорична е тя. „Училището е моята среда. Ако искаш да се чувстваш добре в нея, трябва да си адекватен на нейните потребности и желания.“

Според нея всяко поколение е уникално, а настоящото – макар често да бъде критикувано – притежава огромен потенциал. „Новото поколение не е по-лошо от предишните. То е по-специализирано и целенасочено.“

Ренесансовата енциклопедична личност, която беше идеал в моето време, днес почти не съществува. Но има какво да се научи от младите. Това е едно от най-добрите поколения, с които съм работила.“

Когато я попитахме какви са най-важните качества за един учител, тя отговори с усмивка: „На първо място, трябва да бъдеш добър човек и да обичаш професията си. Случайни хора в учителската професия не се задържат.“

За нея училището е много повече от място, където децата прекарват голяма

част от времето си. То е пространство, където учениците не само трябва да се забавляват, но и да учат. „Важно е да не ги мързи. Когато се опитваш да им дадеш нещо, „топката е в тяхното поле“. Любознателността е ключът. Не става въпрос за обикновено любопитство, а за истински интерес към знанието.“

Часовете на госпожа Кръстева са всичко друго, но не и обикновени. Интелигентният ѝ подход и обичта ѝ към литературата и изкуствата правят занятията ѝ незабравими. Учениците ѝ често участват в проекти, свързани с родолюбието, изкуството и обществото. Сред тях са теми като „Последният път, когато се почувствах горд, че съм българин“ и „Моята мечта“, които карат младежите да се замислят за своите ценности.

В часовете ѝ се поставят пиеси, които сплотяват

*Изготвили: **Филип Атанасов и Алексей Кънов** – ученици от 12. А. клас*

учениците и им помагат да развият не само своето въображение, но и уменията си за работа в екип. Чувството ѝ за хумор, което я прави още по-близка до младите, също е важен елемент в ежедневието ѝ като учител.

Госпожа Кръстева е личност с разностранни интереси. Тя чете много, уважава и обича изкуството във всичките му форми – литература, музика, театър, кино. Същевременно следи и спорта, което я прави универсален събеседник за своите ученици.

Срещата с такъв учител оставя трайна следа. Госпожа Антония Кръстева е не просто преподавател – тя е вдъхновение за своите ученици, мотивирайки ги да бъдат по-добри, по-любознателни и по-уверени в себе си. Тя е пример за това как професията на учителя може да бъде не само работа, но и истинско призвание.

бележник от кипър
еми-ксения ликудис

трясъци, крясъци в бежови
 пясъци

трясъци, крясъци в бежови
 пясъци

оглеждам се назад и не
 виждам те теб

къде те загубих, защо не се
 хвана

за мойта ръка с мекота на
 сатен?

трясъци, крясъци в бежови
 пясъци

изписвам ти името в
 безкрайни вълни

с пръста си на кожата на
 водата

с езика във вятъра, с
 камъка в длан

ще се събуждат тези бежови
 пясъци,

ще викат ти името, и няма
 да спрат

дори и най-долу, в дълбокия
 жал

на водите, които ще страдат
 безкрай

водата ще ни изживее нас
 всички,

ще ни прегърне, когато сме
 прах

и косата ти пак ще стане на
 вълни

и ти пак ще се усмихнеш с
 очите на мрак

трясъци, крясъци в бежови
 пясъци

аз се надвиквам с глас,
 който е глух

ще ми затворят устата
 вълните

и само луната ще ти целува
 чело

моя любов не будет смыта с
 мокрого песка

оставляя вечный след

на пляже твоего бытия.

най-малкият храм е в
 прегръдките ти

пея една тиха молитва

към бога на пътища

и демона на краища

те няма да повярват на моя
 глас

изморен, навъсен, нечист

не с такива гласове се молят
 другите

а с един наигран страх

моят страх не е наигран.

моето страдание не е
 дантелен шал.

моята молитва не е
 народния театър.

моето изкушение не е нощен
 бар.

пръстите ти знаят змиите на
моето тяло

гънките ми ще са възжета,
които ще те оплетат

само трябва да зная, дали
ще ги скъсаш

едно неverbално
потвърждение

едно тихо "не"

или силно "да".

ти си свещеник в най-
черните облекла

ти си моята нощ

ти си моят храм

една молитва ще излезе от
устата ми

и искам да се закълнеш

че за нея ще знае само този
храм.

луната играе слънце през
нощта

в твоята стая ще съм луна,
най-бялото и най-мекото
нещо на света.

ще ти давам копринено
мека светлина,

ще ти целувам лицето през
нощта..

ще те огрея със студените
лъчи

по тялото ти

които ще се усещат като
най-топлите целувки

дадени ти от най-горещото
слънце.

по дяволите,

твоего тяло ще ме накара да
полудея.

врата ти няма да го оставя
чист,

нищо една гънка

няма да е самотна и
недокосната.

колко си хубав

в лунната светлина.

ще взема ръцете ти и ще ги
свържа

с една дантела от съзвездия
и ще се вижда красотата на
космоса,

събрана цялата

на едно човешко тяло

няма да те питам, дали ти се
пие от моята светлина

защото виковете ми са ме
накарали да съм луна

едно чуждо тяло в студа на
космоса

гледащото тебе с многото си
очи,

веднъж толкова вечна,

а сега - само съжаление.

Национален ученически литературен конкурс с международно участие "Николай Лилиев", посветен на 140-годишнината от рождението на поета. Конкурсът се организира със съдействието на РУО-Стара Загора, община Стара Загора и музей "Литературна Стара Загора"

Виктория Борисова Митова XI В, III място в категория "Проза", VIII-XII клас.

Преподавател: старши учител по БЕЛ **госпожа Елена Христова**

Пламват нежни, пламват бели, пламват милвани вълни,

в моята душа изплели път към звездни висини.

Виждам първата си пролет, виждам първия си блян,
от ръце, които молят, в люлки сребърни люлян.

Във всеки от нас живеят спомени, които осветяват пътя ни напред. Те са свързани с първите ни мечти, наблюдения, любовта, която сме получили в началото на живота си. Невидими са, но са също толкова силни. Изграждат мост между миналото, настоящето и бъдещето ни, между люлките в детството и звездните висини на копнежите. Темата ни отвежда точно към вълшебните ни детски моменти, които остават в съзнанието ни като приказка, изпълнена с усмивки, игри и любов, в които светът изглеждаше безкрайно възможен и пълен с чудеса.

Още в най- ранните ни съзнателни години се появяват първите ни мечти- да летим, да бъдем принцеси и принцове, да живеем във вълшебен свят, който да е идеален. Споменът за всичко това остава завинаги, времето, прекарано в обятията на най- близките ни хора- също. Тези безценни мигове се запечатват трайно в сърцето ни и ни даряват с усещане за сигурност, топлина и принадлежност. Когато сме малки, възрастните около нас правят всичко възможно да ни предпазят колкото се може по- дълго, стремят се балончето, в което живеем, да остане непокътнато, за да не усетим колко сурова всъщност може да бъде реалността, как животът е изпълнен само с предизвикателства, които тестват характера ни всеки ден, трудности и необходимостта сами да градим своята пътека.

С времето, паралелно с това, че започваме да откриваме света, детските мечти и блянове стават стремежи и цели. Всяка усмивка, всеки спомен, всяко по- силно желание и всяка вяра, стават основа, върху която градим бъдещето си и житейския си път. Всичко това се превръща в амбиции и в стремежи към постижения, а вярата, че светът е пълен с чудеса, остава завинаги някъде дълбоко в нас.

И все пак, животът никога не престава да ни изненадва. С годините разбираме, че мечтите ни не трябва да остават само спомен от детството. Те могат да се превърнат в пътеводна светлина, в движеща сила, която да ни кара да се борим, да се усъвършенстваме и да изграждаме себе си ден след ден.

В света на възрастните понякога се забравя какво е да вярваш, да гледаш на живота като на чудо. Натезжали от отговорности, разочарования и страхове, позволяваме на праха на ежедневието да покрие най-съкровения ни мечти. И въпреки това, дълбоко в нас, в сърцето на всеки, догаря онази иска на първоначалната светлина-споменът за онези дни, когато всичко изглеждаше възможно и лесно.

Тази искра ни напомня, че никога не е късно да мечтаем отново, да повярваме в себе си и в чудесата на живота. Защото именно в онези мигове на детска вяра, изпълнени с безгранична надежда и невинност, се крие истинската същност на човешкия дух. Човек никога не трябва да губи способността си да се удивлява, да се надява и да твори.

Да съхраним тези спомени живи в сърцето си, е най- голямото богатство. Защото именно те ни дават сили да мечтаем отново, да вярваме в доброто и да вървим напред със смелост, дори когато светът около нас изглежда студен и неприветлив.

Нека не позволяваме на времето и обществото да угаси тази светлина в душите ни. Нека я опазим и подхранваме- с усмивка, с доброта, с вяра в доброто. Нека създаваме нови спомени, които някой ден ще озарят пътя на тези, които идват след нас.

В крайна сметка животът е пътешествие, в което спомените от детството са не само нашите корени, но и крилете, които ни

помагат да се издигаме високо. Ако някога се почувстваме изгубени, можем да затворим очи и да се върнем там- при първия си спомен, при първата мечта, при първата пролет на душата, където люлките люлеят мечти, а звездите ни говорят, че всичко, което си представим, е възможно.

Тогава ще осъзнаем, че истинската магия на живота никога не е напускала сърцето и ума ни. Тя е била там през цялото време, съхранена в спомени, чакаща да ѝ помогнем да ѝ пораснат крила отново.

След отличеното с награда есе, представяме друго, което е писано по време на часовете по БЕЛ в 8 клас.

Преподавател: стариши учител по БЕЛ: госпожа София Дюлгерова

Представяне: Казвам се **Жасмина Йорданова Георгиева** от **8А клас** и уча в **32 СУИЧЕ „Св.Климент Охридски“** от 8 месеца. Преподавателят ми по български език и литература е София Дюлгерова. А това е есето ми на тема: „На това какво да кажем или що да речем на такива безумци“ (Посветено на всички родоотстъпници от българското)

Всеки човек се ражда някъде – в определена страна, в определен дом, сред определен народ. Това не е просто случайност, а началото на една връзка, която може да продължи цял живот. Родината не е само земя, къща или език – тя е чувството, че принадлежиш някъде, че имаш корен и че си част от нещо по-голямо от самия себе си. Но има хора, които се отказват от тази връзка – не винаги с омраза, понякога просто с безразличие. Не ги интересува кои са, откъде идват, какъв език говорят или каква история носят със себе си. Те се срамуват, че са българи, или дори не мислят за това. И тогава се появява въпросът, зададен от старите будители: „На това какво да кажем или що да речем на такива безумци?“ Този въпрос не е просто възмущение, а тъжен вик – как така някой може да се откаже от нещо толкова важно?

Когато човек се отказва от своите корени, той губи част от самия себе си. Все едно дърво да се откаже от своя корен – може ли да живее дълго така? Народът е като дърво: корените са историята, езикът, традициите и вярата; стволът са хората, които живеят днес; а плодовете – това са децата, които ще продължат напред. Ако корените бъдат отсечени, дървото изсъхва. Така и народът отслабва, когато хората в него забравят кои са и се срамуват от това.

Родоотстъпничеството не винаги е нещо явно. Понякога не се вижда на пръв поглед. Не всеки родоотстъпник вика на висок глас, че не иска да бъде българин. Понякога това се показва с подигравка към езика – като когато някой казва, че българският бил „грозен“ език или че не си струва да се говори правилно. Или пък когато се пренебрегват българските празници, защото не били „модерни“. Има хора, които не знаят какво се чества на 3-ти март, не знаят кои са Христо Ботев и Васил Левски, не знаят какво е написал Паисий. Не защото не могат да научат, а защото не ги интересува. Те смятат, че това е „отживелица“. Това е именно родоотстъпничество – когато човек реши, че неговият народ не заслужава да бъде уважаван и познаван.

Много от тези хора вярват, че чуждото винаги е по-хубаво от родното. Те се възхищават на всичко, което идва отвън – песни, дрехи, храна, празници. Празнуват Хелюин, но не знаят какво е Сирни Заговезни. Говорят си на чужди езици дори когато няма нужда, само за да изглеждат по-интересни. Това не е истинска културна отвореност, а пренебрежение към себе си. Разбира се, хубаво е човек да познава други езици и култури – това го обогатява. Но когато се възхищаваш на чуждото, без да уважаваеш своето, тогава губиш своята опора.

Когато човек не знае откъде идва, той не знае и накъде отива. Историята на един народ не е просто разказ за миналото – тя е карта за бъдещето. В нея има уроци, които могат да ни покажат как да постъпим днес. Например, когато знаем какво са направили българските възрожденци, как са се борили за свобода и образование, тогава ще можем да разберем колко важно е да сме свободни и образовани днес. Но ако не познаваме тези примери, тогава може да се подведем по грешни пътища.

Българската култура също е нещо много ценно. Нашият фолклор, нашите песни, танци, обичаи – това са съкровища, които ни различават от всички други народи. В тях има мъдрост, красота и дълбочина. Когато някой се срамува от народната музика или нарича народните носии „селски“, това показва не модерност, а липса на разбиране. Всъщност, много хора по света се възхищават на нашата култура. Но ако ние самите не я ценим, кой ще го направи вместо нас?

Важно е да се знае, че патриотизмът не е това да викаш „България“ на футболен мач или да сложиш знамето си на профила си в социалните мрежи само на 3-ти март. Истинското родолюбие се показва в делата – когато говориш правилно български, когато четеш български книги, когато уважаваеш учителите си, които ти предават знание за страната ти. Когато се интересуваш какво става в твоята държава и искаш тя да бъде по-добро място. Това са неща, които може да прави всеки – независимо дали е млад или възрастен.

Много хора смятат, че е „по-яко“ да си като американците или европейците. Но те забравят, че тези народи също пазят своите традиции. Италианците са горди с езика и кухнята си. Японците пазят своите обичаи и училищата ги учат да уважават родината си. Американците се гордеят с историята си и често говорят за нея. Тогава защо ние да не правим същото? Истинското достойнство идва от това да знаеш кой си и да не се срамуваш от това.

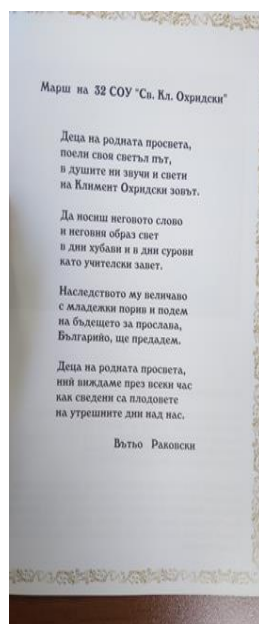
Има и хора, които напускат България и казват, че повече не искат да се връщат. Те вярват, че тук няма смисъл, няма бъдеще, няма какво да се обича. Разбира се, всеки има право да избира къде да живее, но не бива да забравя откъде е тръгнал. България може да има проблеми, но това не значи, че трябва да се отречем от нея. Напротив – точно когато нещо не е наред, тогава е най-важно да го обичаме и да искаме да го подобрим.

Родоотстъпниците не са просто хора, които мислят по различен начин. Те са хора, които не виждат стойността на това, което са наследили. А когато не уважаваеш наследството си, не можеш да го предадеш нататък. След време се получава така, че децата и внуците им не знаят нищо за България, не се чувстват българи, не говорят езика и не се интересуват от това. Така се прекъсва нишката между поколенията. И ако тази нишка се скъса напълно, ще изчезне и самото усещане за народ.

Затова въпросът какво да кажем на тези хора е труден. Може ли с думи да се промени човек, който вече се е отрекъл? Може ли да го накараме да се гордее с нещо, което сам е избрал да забрави? Може би не. Но това, което можем да направим, е ние самите да не забравяме. Да не ги мразим, а да им покажем, че има и друг път – пътят на принадлежността, на уважението, на осъзнатата връзка с родното.

Да бъдеш българин не е само паспорт, език или местожителство. Това е чувство, отговорност и чест. Родината не е нещо, което трябва да се харесва само когато всичко е добре. Тя е като семейството – обичаш я, въпреки трудностите. Всяко поколение има задачата да запази връзката с миналото и да я предаде на бъдещето. Ако се откажем от това, губим не само себе си, а и възможността България да продължи да съществува такава, каквата е – уникална, духовна, древна и истинска.

Затова нека не бъдем безразлични. Нека не се подиграваме с езика си, с историята си, с празниците си. Нека не мислим, че да си българин е нещо, което трябва да се крие. Напротив – нека го носим с гордост. В свят, в който много хора се лутат и не знаят кои са, най-голямата смелост е да знаеш, че принадлежиш. А на онези, които са се отказали – какво да кажем? Може би нищо. Може би просто трябва да им покажем, че има и друг начин. Начин, който започва с уважение и завършва с обич.

Училищен вестник на 32. СУИЧЕ
"Св. Кл. Охридски", свързан
изцяло с живота, който протича на
тази територия. Редакционна
колегия: Марина Бояджиева; Ева
Хаджийска; Евелина Пенчева.
Броят е приключен на 30. 05. 2025
г.. Главен редактор на броя е г-н
Петър Михайлов – учител по БЕЛ.